

ПлуриСУБХАРМОНИЧНИ ФУНКЦИИ

За прехода от локална към глобална псевдоизпъкналост е нужно да изучим плуриСУБХАРМОНИЧНИТЕ функции. Както споменахме в глава 5, СУБХАРМОНИЧНИТЕ функции в област $D \subset \mathbb{C}$ са двумерен аналог на изпъкналите реални функции върху интервал. Ще считаме, че една функция $f : W \rightarrow \mathbb{R}$ в област $W \subset \mathbb{R}^n$ е изпъкнала, ако за произволна реална права $L \subset \mathbb{R}^n$ с $L \cap W \neq \emptyset$, ограничението $f : L \cap W \rightarrow \mathbb{R}$ е изпъкнала функция на една променлива.

ЛЕМА 15.1. Нека $f : W \rightarrow \mathbb{R}$ е функция от клас C^2 в област $W \subseteq \mathbb{R}^n$. В такъв случай, f е изпъкнала тогава и само тогава, когато хесианът

$$H_w(f, v) = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \frac{\partial^2 f}{\partial x_i \partial x_j}(w) v_i v_j \geq 0, \quad \text{за } \forall w \in W, \quad v \in \mathbb{R}^n$$

е неотрицателно дефинитен във всяка точка w от областта.

Доказателство: Достатъчно е да докажем лемата за функция $f : (\alpha, \beta) \rightarrow \mathbb{R}$ (евентуално безкраен) интервал. Причина за това е, че условието

$$0 \leq \frac{d^2}{dt^2} f(a+bt) = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \frac{\partial^2 f}{\partial x_i \partial x_j}(a+bt) b_i b_j \quad \text{за } \forall b = (b_1, \dots, b_n) \in \mathbb{R}^n \setminus \{0^n\}$$

е равносилно на неотрицателната дефинитност на хесиана $H_w(f, v)$.

Нека $f''(r) \geq 0$ за $\forall r \in (\alpha, \beta)$. Тогава за достатъчно близки $x, y \in (\alpha, \beta)$ и за $z = tx + (1-t)y$ с $t \in [0, 1]$ са в сила формулите на Тейлър

$$f(x) = f(z) + \frac{(x-z)}{1!} f'(z) + \frac{(x-z)^2}{2!} f''(\xi),$$

$$f(y) = f(z) + \frac{(y-z)}{1!} f'(z) + \frac{(y-z)^2}{2!} f''(\eta)$$

за подходящи ξ между x, z и η между y, z . В резултат,

$$tf(x) + (1-t)f(y) = f(z) + \frac{t(x-z)^2 f''(\xi) + (1-t)(y-z)^2 f''(\eta)}{2} \geq f(tx + (1-t)y),$$

което по определение е изпъкналост на f .

Обратно, ако f е изпъкнала и допуснем, че $f''(r_o) < 0$ за някое $r_o \in (\alpha, \beta)$, то $(-f)''(r_o) > 0$. Поради непрекъснатостта на $f'' : (\alpha, \beta) \rightarrow \mathbb{R}$, съществува достатъчно малко $\delta > 0$, така че $(-f)''(r) > 0$ за всички $r \in (r_o - \delta, r_o + \delta)$. Съгласно доказаното, функцията $(-f) : (r_o - \delta, r_o + \delta) \rightarrow \mathbb{R}$ е изпъкнала. Това означава, че

$$-f(tx + (1-t)y) \leq t(-f(x)) + (1-t)(-f(y)) \quad \text{за } \forall x, y \in (r_o - \delta, r_o + \delta), \quad \forall 0 \leq t \leq 1.$$

Комбинирайки с изпъкналостта на f получаваме

$$f(tx + (1-t)y) = tf(x) + (1-t)f(y).$$

Следователно $f(r) = a + br : (r_o - \delta, r_o + \delta) \rightarrow \mathbb{R}$ е афинно линейна функция и $f'' \equiv 0$ в интервала $(r_o - \delta, r_o + \delta)$. Това противоречи на допускането $f''(r_o) < 0$ и доказва $f'' \geq 0$ за всяка изпъкнала функция f от клас C^2 , Q.E.D.

ПлуриСУБХАРМОНИЧНИТЕ функции са комплексен аналог на изпъкналите функции на няколко променливи.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ 15.2. Функцията $\varphi : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ в област $D \subset \mathbb{C}^n$ се нарича плуриСУБХАРМОНИЧНА, ако:

- (i) φ е полу-непрекъсната отгоре и
- (ii) за произволна права $L = \{a + \zeta w \mid \zeta \in \mathbb{C}\}$ през точка $a \in D$, успоредна на вектор $w \in \mathbb{C}^n \setminus \{0^n\}$, ограничението $\varphi : L \cap D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ е субхармонична функция в областта $L \cap D \subset \mathbb{C}$.

Съгласно Следствие 6.9, произволна холоморфна функция $f : D \rightarrow \mathbb{C}$ в област $D \subseteq \mathbb{C}^n$ определя плуриСУБХАРМОНИЧНА функция $\log |f| : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$.

СЛЕДСТВИЕ 15.3. Ако $D \subseteq \mathbb{C}^n$ е област, а $\varphi \in C^2(D)$ е реална функция с непрекъснати частни производни от ред 2, то φ е плуриСУБХАРМОНИЧНА в точка $z \in D$ тогава и само тогава, когато формата на Леви

$$H_z(\varphi, w) = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \frac{\partial^2 \varphi}{\partial z_i \partial \bar{z}_j}(z) w_i \bar{w}_j \geq 0 \quad \text{за } \forall w \in \mathbb{C}^n.$$

Доказателство: Да напомним, че в комплексната равнина на $\zeta \in \mathbb{C}$, лапласианът

$$\Delta = 4 \frac{\partial^2}{\partial \zeta \partial \bar{\zeta}}.$$

Следователно

$$\frac{\partial^2 \varphi}{\partial \zeta \partial \bar{\zeta}}(a + \zeta w) = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \frac{\partial^2 \varphi}{\partial z_i \partial \bar{z}_j}(a + \zeta w) w_i \bar{w}_j.$$

Съгласно Следствие 6.7, ограничението

$$\varphi : \{a + \zeta w \in D \mid \zeta \in \mathbb{C}\} \longrightarrow \mathbb{R}$$

е субхармонична функция тогава и само тогава, когато $\Delta \varphi(a + \zeta w) \geq 0$, Q.E.D.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ 15.4. Функцията $\varphi : D \rightarrow \mathbb{R}$ в област $D \subseteq \mathbb{C}^n$ се нарича строго плуриСУБХАРМОНИЧНА, ако

- (i) $\varphi \in C^2(D)$ и
- (ii) във всяка точка $z \in D$ формата на Леви $H_z(\varphi, w) > 0$ е строго положително дефинитна за $\forall w \in \mathbb{C}^n \setminus \{0^n\}$.

Да напомним, че

$$\partial = \sum_{j=1}^n \frac{\partial}{\partial z_j} dz_j, \quad \bar{\partial} = \sum_{j=1}^n \frac{\partial}{\partial \bar{z}_j} d\bar{z}_j$$

в холоморфни координати $z = (z_1, \dots, z_n) \in \mathbb{C}^n$. Ако $z_j = x_j + iy_j \in \mathbb{C}$ имат реална част $Re(z_j) = x_j \in \mathbb{R}$ и имагинерна част $Im(z_j) = y_j \in \mathbb{R}$, то пълният диференциал

$$d = \partial + \bar{\partial} = \sum_{j=1}^n \left(\frac{\partial}{\partial x_j} dx_j + \frac{\partial}{\partial y_j} dy_j \right).$$

Определяме оператора

$$d^c = \frac{\partial - \bar{\partial}}{4i}$$

и пресмятаме непосредствено, че

$$dd^c = \frac{1}{4i} (\partial + \bar{\partial})(\partial - \bar{\partial}) = \frac{i}{2} \partial \bar{\partial}.$$

За произволна функция φ от клас C^2 , формата

$$dd^c\varphi = \frac{i}{2} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \frac{\partial^2 \varphi}{\partial z_i \partial \bar{z}_j} dz_i \wedge d\bar{z}_j$$

е (строго) положително дефинитна тогава и само тогава, когато функцията φ е (строго) плуриСУБХАРМОНИЧНА.

В останалата част от този въпрос ще изучим някои свойства на плуриСУБХАРМОНИЧНИТЕ функции, без да предполагаме, че те са от клас C^2 .

ТВЪРДЕНИЕ 15.5. *Ако функцията $\varphi : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ е плуриСУБХАРМОНИЧНА в област $D \subseteq \mathbb{C}^n$ и достига локален максимум във вътрешна точка $a \in D$, то φ е постоянна в D .*

Доказателство: Достатъчно е да установим, че ако СУБХАРМОНИЧНА функция $\varphi : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ в област $D \subseteq \mathbb{C}$ достига локален максимум във вътрешна точка $a \in D$, то $\varphi \equiv \text{Const}$ е постоянна в D . За целта допускаме противното и избираме такава окръжност $\partial D(a, r)$ с център a и радиус $r > 0$, че

- (i) $\overline{D(a, r)} \subset D$;
- (ii) $\varphi(z) \leq \varphi(a)$ за $\forall z \in \overline{D(a, r)}$ и
- (iii) $\varphi(\zeta_0) < \varphi(a)$ в някаква точка $\zeta_0 \in \partial D(a, r)$.

Съгласно полу-непрекъснатостта на φ отгоре, за достатъчно малко $\varepsilon > 0$ съществува дъга $\gamma \subset \partial D(a, r)$, така че $\varphi(\zeta) < \varphi(a) - \varepsilon$ за $\forall \zeta \in \gamma$. Избираме дъга $\delta \subset \gamma$ с компактна затворена обвивка $\bar{\delta} \subset \gamma$ и построяваме непрекъснатата функция $h : \partial D(a, r) \rightarrow \mathbb{R}$ по следния начин: Полагаме $h(\zeta) = \varphi(a) - \varepsilon$ за $\forall \zeta \in \delta$ и $h(\zeta) = \varphi(a)$ за $\forall \zeta \in \partial D(a, r) \setminus \delta$. Върху дъгите от допълнението $\gamma \setminus \delta$ продължаваме h по непрекъснатост така, че да зависи линейно от $t = \arg(\zeta - a)$. Тогава

$$\varphi(\zeta) \leq h(\zeta) \quad \text{за } \forall \zeta \in \partial D(a, r).$$

По Лема 4.10 функцията

$$P(h)(z) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} P(z, \theta) h(a + re^{i\theta}) d\theta$$

е хармонична в $D(a, r) \ni z$ и съвпада с h по границата $\partial D(a, r)$. Затова

$$\varphi(\zeta) \leq h(\zeta) = P(h)(\zeta) \quad \text{за } \forall \zeta \in \partial D(a, r).$$

Съгласно Определение 5.3 за СУБХАРМОНИЧНА функция, оттук следва

$$\varphi(z) \leq P(h)(z) \quad \text{за } \forall z \in D(a, r).$$

Но съгласно Следствие 6.8,

$$P(h)(a) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} P(h)(a + re^{i\theta}) d\theta = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} h(a + re^{i\theta}) d\theta,$$

така че

$$\varphi(a) \leq \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} h(a + re^{i\theta}) d\theta.$$

Съгласно избора на функцията $h : \partial D(a, r) \rightarrow \mathbb{R}$ интегралът

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} h(a + re^{i\theta}) d\theta < \varphi(a).$$

Противоречието доказва, че $\varphi \equiv \text{Const}$ е постоянна в D , Q.E.D.

От Следствие 6.1 получаваме непосредствено следното

СЛЕДСТВИЕ 15.6. Нека $\varphi : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ е такава функция в област $D \subseteq \mathbb{C}^n$, че всяка точка $a \in D$ има околност $a \in U_a \subset D$, в която $\varphi : U_a \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ е плури-субхармонична. Тогава $\varphi : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ е плури-субхармонична в цялата област D .

Аналогично, Следствие 6.4 дава

СЛЕДСТВИЕ 15.7. Ако $\{\varphi_\alpha\}_{\alpha \in A}$ е фамилия от плури-субхармонични в област $D \subseteq \mathbb{C}^n$ функции и функцията

$$z \mapsto \varphi(z) = \sup_{\alpha \in A} \varphi_\alpha(z)$$

е полу-непрекъсната отгоре в D , то φ е плури-субхармонична в D .

От Критерия за субхармоничност (Твърдение 5.5) следва следното

СЛЕДСТВИЕ 15.8. (Критерий за плури-субхармоничност) Нека $\varphi : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ е полу-непрекъсната отгоре функция в област $D \subseteq \mathbb{C}^n$. В такъв случай, φ е плури-субхармонична тогава и само тогава, когато за всяка точка $a \in D$ и всеки ненулев вектор $w \in \mathbb{C}^n \setminus \{0\}$ съществува $R = R(a, w) \in \mathbb{R}^{>0}$, така че правата $L = \{a + \zeta w \mid \zeta \in \mathbb{C}\}$ пресича кръжлото $B(a, R)$ в диск $L \cap B(a, R) \subset D$ и

$$\varphi(a) \leq \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \varphi(a + \rho e^{i\theta}) d\theta \quad \text{за } \forall 0 < \rho < R(a, w).$$

За доказателството на някои от следващите свойства на плури-субхармоничните функции ще използваме метриката на Фубини-Штуди. Тя е определена в проективното пространство $\mathbb{P}^n = (\mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\})/\mathbb{C}^*$, което може да се разглежда като множеството на $\mathbb{C}^*$ -орбитите върху $\mathbb{C}^{n+1} \setminus \{0\}$ или като множеството на правите в $\mathbb{C}^{n+1}$ през началото $0^{n+1} \in \mathbb{C}^{n+1}$. Точките в $\mathbb{P}^n$ се задават със своите хомогенни координати $w = [w_0 : w_1 : \dots : w_n]$, където

$$z = w \iff w_i = \lambda z_i \quad \text{за някое } \lambda \in \mathbb{C}^* \text{ и } \forall 0 \leq i \leq n.$$

Ако

$$(u, v) = \sum_{i=0}^n u_i \bar{v}_i$$

е ермитовото скалярно произведение в $\mathbb{C}^{n+1}$, то за всяка точка $w \in \mathbb{P}^n$ определяме формата

$$\omega = \frac{i}{2} \frac{(w, w)(dw, dw) - (w, dw)(dw, w)}{(w, w)^2}.$$

Съгласно линейността на ермитовото скалярно произведение относно първия аргумент и косо-линейността спрямо втория аргумент, формата $\omega(\lambda w) = \omega(w)$ е инвариантна относно действието на $\lambda \in \mathbb{C}^*$, а оттам и коректно определена върху $\mathbb{P}^n$. Нека

$$d^c = \frac{\partial - \bar{\partial}}{4i},$$

така че

$$dd^c = \frac{(\partial + \bar{\partial})(\partial - \bar{\partial})}{4i} = \frac{i}{2} \partial \bar{\partial}.$$

Непосредствено се проверява, че $\omega = dd^c \log \|w\|^2$. За $w_0 \neq 0$ функцията $\log |w_0|^2 = \log w_0 + \log \bar{w}_0$ е хармонична, откъдето $dd^c \log |w_0|^2 = \frac{i}{2} \partial \bar{\partial} \log |w_0|^2 = 0$ и

$$dd^c \log \|w\|^2 = dd^c \log \left(1 + \sum_{i=1}^n \left| \frac{w_i}{w_0} \right|^2 \right).$$

Върху отвореното подмножество $U_0 = \{w \in \mathbb{P}^n \mid w_0 \neq 0\}$ въвеждаме локални координати $z_i = \frac{w_i}{w_0}$ за $1 \leq i \leq n$ и отъждествяваме U_0 с $\mathbb{C}^n$. По този начин,

$$\omega = dd^c \log(1 + \|z\|^2) \quad \text{за } \forall z \in \mathbb{C}^n \simeq U_0.$$

ТЕОРЕМА 30. *Обемът на проективното пространство $\mathbb{P}^n$ относно метриката на Фубини-Штуди е*

$$\int_{\mathbb{P}^n} \omega^n = \pi^n.$$

Доказателство: Множеството на безкрайните точки

$$\mathbb{P}^n \setminus U_0 = \{w = [0 : w_1 : \dots : w_n] \in \mathbb{P}^n\} \simeq \mathbb{P}^{n-1}$$

има реална коразмерност 2 и не влияе на интегрирането. Затова

$$I_n = \int_{\mathbb{P}^n} \omega^n = \int_{U_0} [dd^c \log(1 + \|z\|^2)]^n.$$

Ще работим с индукция по $n \in \mathbb{N}$. За $n = 1$ преминаваме към полярни координати $z_1 = re^{i\theta}$ с $r \in \mathbb{R}^{>0}$, $\theta \in [0, 2\pi]$ и пресмятаме

$$I_1 = \int_{\mathbb{P}^1} \omega = \frac{i}{2} \int_{\mathbb{C}} \frac{dz_1 \wedge d\bar{z}_1}{(1 + \|z_1\|^2)^2} = \int_0^{2\pi} \left[\int_0^\infty \frac{r dr}{(1 + r^2)^2} \right] d\theta = \pi,$$

съгласно

$$\omega = \frac{i}{2} \partial \bar{\partial} \log(1 + z_1 \bar{z}_1) = \frac{i}{2} \frac{dz_1 \wedge d\bar{z}_1}{(1 + \|z_1\|^2)^2}.$$

За произволно $n \in \mathbb{N}$ представяме

$$\omega = \frac{i}{2} \left[\frac{\sum_{j=1}^n dz_j \wedge d\bar{z}_j}{1 + \|z\|^2} - \frac{\left(\sum_{j=1}^n \bar{z}_j dz_j \right) \wedge \left(\sum_{j=1}^n z_j d\bar{z}_j \right)}{(1 + \|z\|^2)^2} \right].$$

Вземайки предвид

$$\left(\sum_{j=1}^n \bar{z}_j dz_j \right) \wedge \left(\sum_{j=1}^n \bar{z}_j dz_j \right) = 0 \quad \text{и}$$

$$\left(\sum_{j=1}^n z_j d\bar{z}_j \right) \wedge \left(\sum_{j=1}^n z_j d\bar{z}_j \right) = 0$$

пресмятаме

$$\omega^n = \left(\frac{i}{2} \right)^n \left\{ \frac{n!}{(1 + \|z\|^2)^n} \prod_{j=1}^n dz_j \wedge d\bar{z}_j - \frac{(n-1)!n}{(1 + \|z\|^2)^{n+1}} \sum_{j=1}^n dz_1 \wedge d\bar{z}_1 \wedge \dots \wedge \widehat{dz}_j \wedge \widehat{d\bar{z}}_j \wedge \dots \wedge dz_n \wedge \bar{z}_n \wedge \left(\sum_{i=1}^n \sum_{k=1}^n \bar{z}_i z_k dz_i \wedge d\bar{z}_k \right) \right\}$$

или

$$\omega^n = \left(\frac{i}{2} \right)^n \frac{n!}{(1 + \|z\|^2)^{n+1}} \prod_{j=1}^n dz_j \wedge d\bar{z}_j. \quad (15.1)$$

Ако $z' = (z_1, \dots, z_{n-1}) \in \mathbb{C}^{n-1}$ и $z_n = re^{i\theta} \in \mathbb{C}$ с $r \in [0, +\infty)$, $\theta \in [0, 2\pi]$, то интегрирайки първо относно z_n , а после относно z' , получаваме, че

$$I_n = \int_{\mathbb{C}^n} \omega^n = \int_{\mathbb{C}^{n-1}} \left(\frac{i}{2}\right)^{n-1} n! \left(\prod_{j=1}^{n-1} dz_j \wedge d\bar{z}_j\right) \int_0^{2\pi} \int_0^\infty \frac{r dr}{(1 + \|z'\|^2 + r^2)^{n+1}} d\theta,$$

$$I_n = \pi \int_{\mathbb{C}^{n-1}} \left(\frac{i}{2}\right)^{n-1} \frac{(n-1)!}{(1 + \|z'\|^2)^n} \prod_{j=1}^{n-1} dz_j \wedge d\bar{z}_j.$$

С помощта на (15.1) забелязваме, че $I_n = \pi I_{n-1}$. Следователно редицата $\{I_n\}_{n=1}^\infty$ е геометрична прогресия с начален член $I_1 = \pi$ и частно π , така че $I_n = \pi^n$ за $\forall n \in \mathbb{N}$, Q.E.D.

Въз основа на Теорема 30 казваме, че формата $\frac{\omega}{\pi}$ е нормирана форма на Фубини-Штуди, защото нейният интеграл по $\mathbb{P}^n$ е 1.

ТВЪРДЕНИЕ 15.9. Нека $\varphi : U \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ и плуриСУБХАРМОНИЧНА ФУНКЦИЯ в околност $U \subseteq \mathbb{C}^n$ на точка $a \in \mathbb{C}^n$, а

$$S(a, r) = \partial B(a, r) = \{z \in \mathbb{C}^n \mid \|z - a\| = r\} \subset U$$

е сфера с център a и радиус $r \in \mathbb{R}^{>0}$. Тогава за достатъчно малко $r > 0$ стойността $\varphi(a)$ не надминава средната стойност на φ върху $S(a, r)$, т.е.

$$\varphi(a) \leq \frac{1}{\text{vol}S(a, r)} \int_{S(a, r)} \varphi(z) d\sigma_r.$$

Доказателство: Без ограничение на общността можем да считаме, че $a = 0^n \in \mathbb{C}^n$ е началото на $\mathbb{C}^n$. Твърдим, че елементът на лицето $d\sigma_r$ се задава с формата

$$d\sigma_r = \frac{1}{\pi} d^c \log \|z\|^2 \wedge \left(\frac{dd^c \log \|z\|^2}{\pi}\right)^{n-1}.$$

За $n = 1$ в полярни координати $z_1 = re^{i\theta}$ имаме

$$\frac{1}{\pi} d^c \log |z_1|^2 = \frac{d\theta}{2\pi} = d\sigma_r.$$

За произволно $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ е достатъчно да отбележим, че в хомогенни координати $z = [z_1 : \dots : z_n]$ формата $\frac{dd^c \log \|z\|^2}{\pi}$ съвпада с нормираната форма на Фубини-Штуди. За произволен единичен вектор $w \in \mathbb{C}^n \setminus \{0^n\}$ означаваме с $L_w = \{\zeta w \mid \zeta \in \mathbb{C}\}$ правата през началото 0^n , успоредна на w . За пресмятане на

$$\int_{S(0, r)} \varphi(z) d\sigma_r$$

да започнем интегрирането по окръжността

$$L_w \cap S(0^n, r) = \{\zeta w \mid |\zeta| = r\} \simeq \partial D(0, r),$$

а после по множеството $\mathbb{P}^{n-1}$ на правите $L_w \subset \mathbb{C}^n$ през началото. Ако $t = \arg(\zeta)$ и $r = |\zeta|$, то

$$S(r) = \frac{1}{\text{vol}S(0^n, r)} \int_{S(0^n, r)} \varphi(z) d\sigma_r =$$

$$\int_{\mathbb{P}^{n-1}} \frac{1}{\pi^{n-1}} (dd^c \log \|z\|^2)^{n-1} \left[\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \varphi(zre^{it}) dt \right]. \quad (15.2)$$

Съгласно Критерия за плуриСУБХАРМОНИЧНОСТ (Следствие 15.8),

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \varphi(zre^{it}) dt \geq \varphi(0^n).$$

От друга страна,

$$\omega_o = \frac{dd^c \log \|z\|^2}{\pi}$$

е нормираната форма на Фубини-Штуди за $\mathbb{P}^{n-1}$. Затова

$$S(r) \geq \varphi(0) \int_{\mathbb{P}^{n-1}} \omega_o^{n-1} = \varphi(0)$$

по Теорема 30, Q.E.D.

За да докажем, че средната стойност на плуриСУБХАРМОНИЧНА функция върху сфера е растяща функция на радиуса на сферата ни е необходимо понятието за най-добра хармонична мажоранта на СУБХАРМОНИЧНА функция $u : D(a, r) \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$. Това изисква Теоремата на Харнак за границата на намаляваща редица от хармонични функции, която използва от своя страна средно аритметичното свойство на хармонична функция върху диск.

ТЕОРЕМА 31. Ако $h : D \rightarrow \mathbb{R}$ е локално интегрируема функция върху област $D \subseteq \mathbb{C}$, то h е хармонична в D тогава и само тогава, когато във всяка точка $a \in D$ стойността

$$h(a) = \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(a,r)} h(z) d\text{vol} \quad \text{за } \forall 0 < r < R(a) = \rho(a, \partial D) = \inf_{z \in \partial D} |z - a|. \quad (15.3)$$

Доказателство: Ако $h : D \rightarrow \mathbb{R}$ е хармонична функция, то съгласно Следствие 6.8 е изпълнено

$$h(a) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} h(a + \rho e^{i\theta}) d\theta \quad \text{за } \forall 0 < \rho < R(a).$$

За всяко фиксирано $r \in (0, R(a))$ интегрираме по $\rho \in [0, r]$ и получаваме

$$h(a) \int_0^r \rho d\rho = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \int_0^r h(a + \rho e^{i\theta}) \rho d\rho d\theta,$$

което е еквивалентно на (15.3).

Обратно, твърдим, че ако функцията $h : D \rightarrow \mathbb{R}$ изпълнява условието (15.3), то h е непрекъсната в D . За целта използваме локалната интегрируемост на h в D . По-точно, за всяко $\varepsilon_1 > 0$ съществува $\delta_1 > 0$, така че върху произволно подмножество $M \subset D$ с лице $\text{vol}(M) < \delta_1$ интегралът

$$\int_M h d\text{vol} < \varepsilon_1.$$

Сега за произволно $\varepsilon > 0$ полагаме $\varepsilon_1 = \varepsilon \pi r^2$, определяме $\delta_1 > 0$ с гореспомнатото свойство и избираме $0 < \delta < 2\sqrt{\pi(\pi r^2 + \delta_1)} - r$. Тогава за всяка точка $z \in D(a, \delta)$ е в сила

$$D(z, r) \setminus D(a, r) \subseteq D(a, r + \delta) \setminus D(a, r),$$

съгласно неравенството на триъгълника $|y - a| \leq |y - z| + |z - a|$. Следователно лицето

$$V = \text{vol}(D(z, r) \setminus D(a, r)) \leq \text{vol}D(a, r + \delta) - \text{vol}D(a, r) \quad \text{или}$$

$$V \leq \pi(r + \delta)^2 - \pi r^2 = \pi\delta(2r + \delta) < \delta_1.$$

По този начин,

$$h(z) - h(a) \leq \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(z,r) \setminus D(a,r)} h(\zeta) d\text{vol} < \frac{\varepsilon_1}{\pi r^2} = \varepsilon$$

за $\forall z \in D(a, \delta)$ и h е непрекъсната в a .

Сега да фиксираме точка $a \in D$ и диск $D(a, r)$, който се съдържа в D заедно със затворената си обвивка $\overline{D(a, r)} \subset D$. Да напомним ядрото на Поасон

$$P(z, \theta) = \operatorname{Re} \left[\frac{re^{i\theta} + (z - a)}{re^{i\theta} - (z - a)} \right] = \frac{|\zeta - a|^2 - |z - a|^2}{|\zeta - z|^2}$$

за $z \in D(a, r)$ и $\zeta = a + re^{i\theta} \in \partial D(a, r)$. В доказателството на Следствие 4.11 установихме, че функцията

$$H(z) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} P(z, \theta) h(a + re^{i\theta}) d\theta$$

е хармонична за $\forall z \in \overline{D(a, r)}$. Съгласно Лема 4.10, H се продължава непрекъснато до функция $H : \overline{D(a, r)} \rightarrow \mathbb{R}$ с $H(\zeta) = h(\zeta)$ за $\forall \zeta \in \partial D(a, r)$. Ще докажем, че H съвпада тъждествено с h в $D(a, r)$. За целта да отбележим, че хармоничната функция H изпълнява средно аритметичното свойство (15.3), съгласно доказаната посока на теоремата. Следователно и функцията $\varphi(z) = H(z) - h(z)$ изпълнява равенството

$$\varphi(a) = \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(a,r)} \varphi(\zeta) d\text{vol} \quad \text{за } \forall 0 < r < R(a).$$

Функцията $\varphi : \overline{D(a, r)} \rightarrow \mathbb{R}$ е непрекъсната и се анулира тъждествено върху окръжността $\partial D(a, r)$. Ако допуснем, че $\varphi|_{\overline{D(a, r)}} \not\equiv 0$, то поне едното от максимума или минимума на φ в компакта $\overline{D(a, r)}$ е различно от 0. Нека $\max_{z \in \overline{D(a, r)}} \varphi(z) \neq 0$

и се достига в точка $b \in \overline{D(a, r)}$. Тогава $b \in D(a, r)$ е вътрешна точка. Съществува $\rho \in \mathbb{R}^{>0}$, така че

- (i) $\overline{D(b, \rho)} \subset D(a, r)$;
- (ii) $\varphi(z) \leq \varphi(b)$ за $\forall z \in \overline{D(b, \rho)}$ и
- (iii) $\varphi(c) < \varphi(b)$ в някоя точка $c \in D(b, \rho)$.

От една страна,

$$\varphi(b) = \frac{1}{\pi \rho^2} \int_{D(b, \rho)} \varphi(\zeta) d\text{vol} \tag{15.4}$$

От друга страна, съгласно непрекъснатостта на φ в точката c , за достатъчно малко $\varepsilon > 0$ съществува $\delta > 0$, така че $D(c, \delta) \subset D(b, \rho)$ и $\varphi(z) < \varphi(b) - \varepsilon$ за $\forall z \in D(c, \delta)$. По този начин, от (15.4) следва, че

$$\begin{aligned} \varphi(b) &< [\varphi(b) - \varepsilon] \left(\frac{\pi \delta^2}{\pi \rho^2} \right) + \frac{1}{\pi \rho^2} \int_{D(b, \rho) \setminus D(c, \delta)} \varphi(\zeta) d\text{vol} < \\ &[\varphi(b) - \varepsilon] \left(\frac{\delta}{\rho} \right)^2 + \varphi(b) \left(\frac{\pi \rho^2 - \pi \delta^2}{\pi \rho^2} \right) = \varphi(b) - \varepsilon \left(\frac{\delta}{\rho} \right)^2, \end{aligned}$$

което е противоречие, доказващо тъждественото анулиране на φ в $\overline{D(a, r)}$, Q.E.D.

ТЕОРЕМА 32. (Теорема на Харнак за намаляваща редица от хармонични функции) Нека $u_k : D \rightarrow \mathbb{R}$ е намаляваща редица от хармонични функции в област $D \subseteq \mathbb{C}$. Из Тогава поточковата граница $u = \lim_{k \rightarrow \infty} u_k$ е или хармонична в D функция, или твърдествено равна на $-\infty$.

Доказателство: Нека $u : D \rightarrow \mathbb{R}$ приема само крайни стойности. Съгласно Теорема 31, хармоничните функции u_k изпълняват равенствата

$$u_k(a) = \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(a,r)} u_k(z) d\text{vol}$$

за $\forall a \in D$ и $\forall 0 < r < R(a) = \rho(a, \partial D)$. По теоремата на Лебег за монотонната сходимост, оттук следва

$$u(a) = \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(a,r)} u(z) d\text{vol}$$

при граничен преход $k \rightarrow \infty$ с произволни фиксирани a и r . Още повече, функцията u е локално интегруема, така че по Теорема 31 получаваме хармоничността на $u : D \rightarrow \mathbb{R}$.

Ако $u(a) = -\infty$ в някоя точка $a \in D$, то множеството

$$E = \{z \in D \mid u(z) = -\infty\}$$

е непразно. Ще докажем, че E е отворено и затворено в областта D , за да стигнем до извода, че $E = D$. Наистина, за $\forall b \in E$ нека $\rho = \frac{1}{2}\rho(b, \partial D)$. От

$$u_k(b) = \left[\pi \left(\frac{\rho}{2} \right)^2 \right]^{-1} \int_{D(b, \frac{\rho}{2})} u_k(\zeta) d\text{vol}$$

при граничен преход $k \rightarrow \infty$ получаваме

$$-\infty = u(b) = \left[\pi \left(\frac{\rho}{2} \right)^2 \right]^{-1} \int_{D(b, \frac{\rho}{2})} u(\zeta) d\text{vol}.$$

Но за $\forall z \in D(b, \frac{\rho}{2})$ е в сила $D(b, \frac{\rho}{2}) \subset D(z, \rho)$, съгласно неравенството на триъгълника $|y - z| \leq |y - b| + |b - z|$. Следователно

$$u(z) = \frac{1}{\pi \rho^2} \int_{D(z, \rho)} u(\zeta) d\text{vol} = -\infty.$$

С други думи, $D(b, \frac{\rho}{2}) \subset E$ и E е отворено. За да установим, че E е затворено в D да изберем редица $\{c_m\}_{m=1}^{\infty} \subset E$ с граница $c = \lim_{m \rightarrow \infty} c_m \in D$. Ако $\rho = \rho(c, \partial D)$ и $0 < r < \rho$, то съществува $c_m \in D(c, r)$ и достатъчно малко $\delta > 0$, така че $D(c_m, \delta) \subset D(c, r)$. Съгласно хармоничността на u_k имаме

$$u_k(c) = \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(c,r)} u_k(\zeta) d\text{vol}.$$

Чрез граничен преход $k \rightarrow \infty$ оттук следва

$$u(c) = \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(c,r)} u(\zeta) d\text{vol} = \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(c_m, \delta)} u(\zeta) d\text{vol} + \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(c,r) \setminus D(c_m, \delta)} u(\zeta) d\zeta.$$

Вземайки предвид, че

$$-\infty = u(c_m) = \frac{1}{\pi\delta^2} \int_{D(c_m, \delta)} u(\zeta) d\text{vol},$$

получаваме, че

$$u(c) = -\infty + \frac{1}{\pi r^2} \int_{D(c, r) \setminus D(c_m, \delta)} u(\zeta) d\zeta = -\infty,$$

доколкото

$$\frac{1}{\pi r^2} \int_{D(c, r) \setminus D(c_m, \delta)} u(\zeta) d\zeta < \infty,$$

Q.E.D.

Сега сме в състояние да определим оптималната хармонична мажоранта на субхармонична функция $u : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ в област $D \subseteq \mathbb{C}$. За произволна точка $a \in D$ с $u(a) \neq -\infty$, нека $\rho = \rho(a, \partial D)$ е разстоянието до границата на D . Тогава върху всяка окръжност $\partial D(a, r)$ с радиус $0 < r < \rho$, ограничението

$$u : \partial D(a, r) \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$$

е полунепрекъснатата отгоре, а оттам и ограничена отгоре функция. Съгласно Лема 5.2 съществува редица от непрекъснати функции $u_k : D(a, r) \rightarrow \mathbb{R}$, която е монотонно намаляваща и клони поточно към u . По Следствие 4.11, функциите

$$h_k(z) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} P(z, \theta) u_k(a + re^{i\theta}) d\theta$$

са хармонични за $\forall z \in D(a, r)$ при $0 < r < \rho = \rho(a, \partial D)$. В Лема 4.10 установихме, че h_k имат непрекъснати продължения $h_k : D(a, \rho) \rightarrow \mathbb{R}$ с $h_k(\zeta) = u_k(\zeta)$ за $\forall \zeta \in \partial D(a, \rho)$. По Твърдение 4.8 хармоничните функции $h_{k+1} - h_k$ изпълняват принципа за максимума. По-точно, за $\forall \zeta \in D(a, r)$ е изпълнено

$$h_{k+1}(\zeta) - h_k(\zeta) = u_{k+1}(\zeta) - u_k(\zeta) \leq 0.$$

Следователно

$$h_{k+1}(z) - h_k(z) \leq \sup_{\zeta \in \partial D(a, \rho)} [h_{k+1}(\zeta) - h_k(\zeta)] \leq 0$$

за $\forall z \in D(a, r)$ или редицата $\{h_k\}_{k=1}^{\infty}$ е поточно намаляваща в $D(a, r)$. По Теорема 32 на Харнак, границата $h = \lim_{k \rightarrow \infty} h_k$ е хармонична функция или тъждествено равна на $-\infty$. Ако $h|_{D(a, r)} \equiv -\infty$, то $h|_{\partial D(a, r)} \equiv -\infty$ и $u|_{\partial D(a, r)} \equiv -\infty$. По критерия за субхармоничност, оттук следва $u(a) = -\infty$, противно на предположението. Следователно $h : D(a, r) \rightarrow \mathbb{R}$ е хармонична. По определението за субхармоничност, $u(\zeta) = f(\zeta)$ за $\forall \zeta \in \partial D(a, r)$ води до $u(z) \leq h(z)$ за $\forall z \in D(a, r)$. Казваме, че h е оптимална хармонична мажоранта на u в $D(a, r)$. Оптималността е в смисъл на минималност на стойностите на h върху $\partial D(a, r)$.

ТВЪРДЕНИЕ 15.10. Нека φ е плурисубхармонична функция в околност U на точка $a \in \mathbb{C}^n$, а

$$S(r) = \frac{1}{\text{vol} \partial B(a, r)} \int_{\partial B(a, r)} \varphi(z) d\sigma_r$$

е средната стойност на φ върху сферата $\partial B(a, r)$ при $B(a, r) \subset U$. Тогава $S(r)$ е растяща функция на r .

Доказателство: Без ограничение на общността можем да предполагаме, че $a = 0^n$. Както се вижда от (15.2), достатъчно е да докажем, че за всяко фиксирано $z \in \mathbb{P}^{n-1}$, средната стойност

$$s(r) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \varphi(zre^{it}) dt$$

върху окръжността $L_w \cap \partial B(0^n, r) \simeq \partial D(0, r)$ е растяща функция на r .

Нека $0 < r_1 < r_2$, а $h : D(0, r_2) \rightarrow \mathbb{R}$ е оптималната хармонична мажоранта на φ в кръга $D(0, r_2)$.

$$s(r_1) \leq \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} h(zr_1e^{it}) dt,$$

защото

$$h(zr_1e^{i\theta}) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} u(zr_1e^{i\theta} + \rho e^{it}) dt \geq u(zr_1e^{i\theta})$$

по Критерия за субхармоничност (Твърдение 5.5). По-нататък,

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} h(zr_1e^{it}) dt = h(0^n) = \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} h(zr_2e^{it}) dt,$$

съгласно Следствие 6.8. Накрая, от $h(zr_2e^{it}) = u(zr_2e^{it})$ за $\forall t \in [0, 2\pi]$ получаваме

$$\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} h(zr_2e^{it}) dt = s(r_2)$$

и извеждаме, че $s(r_1) \leq s(r_2)$, Q.E.D.

Следващата теорема апроксимира произволна плурисубхармонична функция с безкрайно диференцируеми плурихармонични функции.

ТЕОРЕМА 33. *За произволна плурисубхармонична функция $\varphi : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ в област $D \subseteq \mathbb{C}^n$ съществува растяща редица от отворени подмножества*

$$G_1 \subseteq G_2 \subseteq \dots \subseteq G_m \subseteq G_{m+1} \subseteq \dots,$$

изчерпващи D (т.е. $\cup_{m=1}^{\infty} G_m = D$) и намаляваща редица $\{\varphi_m\}_{m=1}^{\infty}$ от безкрайно гладки плурихармонични функции $\varphi_m : G_m \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$, която е поточково сходяща към φ , т.е. $\lim_{m \rightarrow \infty} \varphi_m(z) = \varphi(z)$ за $\forall z \in D$.

Доказателство: Ако $\varphi \equiv -\infty$, то можем да изберем $\varphi_m(z) \equiv -m$ за $\forall m \in \mathbb{N}$. В общия случай строим φ_m чрез усредняване. По-точно, разглеждаме функцията

$$K(z) = \begin{cases} ce^{-\frac{1}{1-|z|^2}} & \text{за } z \in B(0^n, 1), \\ 0 & \text{за } z \in \mathbb{C}^n \setminus \overline{B(0^n, 1)}, \end{cases}$$

където константата $c \in \mathbb{R}^{>0}$ е определена по такъв начин, че

$$\int_{\mathbb{C}^n} K(z) = \int_{B(0^n, 1)} K(z) = 1.$$

Използваме $K(Z)$ като осредняващо ядро, полагайки

$$\varphi_m(z) = \int_{\mathbb{C}^n} \varphi\left(z + \frac{w}{m}\right) K(w) d\text{vol}(w). \quad (15.5)$$

Ако $\rho(z, \partial D) = \inf_{\zeta \in \partial D} \|z - \zeta\|$ е евклидовото разстояние от $z \in D$ до границата ∂D , то функциите $\varphi_m(z)$ са определени в отворените множества

$$G_m = \left\{ z \in D \mid \rho(z, \partial D) > \frac{1}{m} \right\},$$

които се наричат свивания на D с коефициент $\frac{1}{m}$. Ясно е, че $G_m \subseteq G_{m+1}$ и $\bigcup_{m=1}^{\infty} G_m = D$. След смяна на променливата $z + \frac{w}{m} \mapsto w$ в интеграла (15.5) получаваме

$$\varphi_m(z) = m^{2n} \int_{\mathbb{C}^n} \varphi(w) K(m(w-z)) d\text{vol}(w).$$

Подинтегралната функция $K(m(w-z))$ е безкрайно диференцируема относно z , така че $\varphi_m \in C^\infty(G_m)$ за $\forall m \in \mathbb{N}$. С помощта на Критерия за плури-субхармоничност (Следствие 15.8) проверяваме, че така построените функции $\varphi_m : G_m \rightarrow \mathbb{R}$ са плури-субхармонични. По-точно, за $\forall z \in G_m, \forall u \in \mathbb{C}^n, \forall \theta \in [0, 2\pi]$ и произволно достатъчно малко $r > 0$ е в сила

$$\begin{aligned} \frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \varphi_m(z + re^{i\theta}u) d\theta &= \int_{\mathbb{C}^n} K(w) \left[\frac{1}{2\pi} \int_0^{2\pi} \varphi\left(z + \frac{w}{m} + re^{i\theta}u\right) d\theta \right] d\text{vol}(w) \geq \\ &= \int_{\mathbb{C}^n} K(w) \varphi\left(z + \frac{w}{m}\right) d\text{vol}(w) = \varphi_m(z). \end{aligned}$$

Тук използвахме плури-субхармоничността на φ и неотрицателността на ядрото $K(z)$.

Нека $d\sigma_r$ е елемент на лицето на сферата

$$S_r = \partial B(0^n, r) = \{w \in \mathbb{C}^n \mid \|w\| = r\},$$

така че $d\text{vol}(w) = d\sigma_r dr$. Обемът на кълбото $B(0^n, r) \subset \mathbb{C}^n$ с радиус r е

$$\text{vol}B(0^n, r) = \frac{(\pi r^2)^n}{n!}.$$

За пресмятане на лицето на сферата $\partial B(0^n, r)$ да тобележим, че

$$\text{vol}B(0^n, r + \varepsilon) - \text{vol}B(0^n, r) \approx \varepsilon \text{vol}\partial B(0^n, r)$$

за достатъчно малко $\varepsilon > 0$. В граничен преход,

$$\frac{d}{dr} \text{vol}B(0^n, r) = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \frac{\text{vol}B(0^n, r + \varepsilon) - \text{vol}B(0^n, r)}{\varepsilon} = \text{vol}\partial B(0^n, r).$$

По-точно,

$$\text{vol}\partial B(0^n, r) = \frac{2\pi^n}{n!} r^{2n-1}.$$

Тогава (15.5) придобива вида

$$\varphi_m(z) = \int_0^1 K(r) \left[\int_{S_r} \varphi\left(z + \frac{w}{m}\right) d\sigma_r \right] dr.$$

След смяната $z + \frac{w}{m} \mapsto w$ получаваме

$$\varphi_m(z) = \int_0^1 K(r) \left[m^{2n-1} \int_{\partial B(z, \frac{r}{m})} \varphi(w) d\sigma_{\frac{r}{m}} \right] dr = \int_0^1 K(r) m^{2n-1} \text{vol}\partial B\left(z, \frac{r}{m}\right) M\left(\frac{r}{m}\right) dr,$$

където $\text{vol}\partial B(z, \frac{r}{m}) = \frac{1}{m^{2n-1}} \left(\frac{2\pi^n}{n!} r^{2n-1}\right)$ е лицето на сферата $\partial B(z, \frac{r}{m})$, а

$$M\left(\frac{r}{m}\right) = \frac{1}{\text{vol}\partial B(z, \frac{r}{m})} \int_{\partial B(z, \frac{r}{m})} \varphi(w) d\sigma_{\frac{r}{m}}$$

е средната стойност на φ върху сферата $\partial B(z, \frac{r}{m})$. Вземайки предвид $\text{vol}\partial B(z, \frac{r}{m}) = \frac{1}{m^{2n-1}} \text{vol}\partial B(0^n, r)$, стигаме до извода, че

$$\varphi_m(z) = \int_0^1 K(r) \text{vol}\partial B(0^n, r) M\left(\frac{r}{m}\right) dr. \quad (15.6)$$

Съгласно Твърдение 15.10, редицата $\{\varphi_m\}_{m=1}^\infty$ е поточно намаляваща. Остава да докажем, че $\{\varphi_m\}_{m=1}^\infty$ клони поточно към φ . За целта да отбележим, че $M\left(\frac{r}{m}\right) \geq \varphi(z)$ съгласно Критерия за субхармоничност (Твърдение 5.5). Освен това,

$$\int_0^1 K(r) \text{vol}\partial B(0^n, r) dr = \int K d\text{vol} = 1,$$

така че от (15.6) следва $\varphi_m(z) \geq \varphi(z)$ във всяка точка $z \in D$ и за достатъчно големи $m \geq m_0$. Доколкото φ е полу-непрекъсната отгоре, за всяко $\varepsilon > 0$ съществува $\delta > 0$, така че $D(z, \delta) \subset \varphi^{-1}(-\infty, \varphi(z) + \varepsilon)$. Следователно $M\left(\frac{r}{m}\right) \leq \varphi(z) + \varepsilon$ за достатъчно голямо $m \geq m_1$. Тогава (15.6) с $m \geq m_1$ дава $\varphi_m(z) < \varphi(z) + \varepsilon$. В резултат, $0 \leq \varphi_m(z) - \varphi(z) < \varepsilon$ или $\lim_{m \rightarrow \infty} \varphi_m(z) = \varphi(z)$, Q.E.D.

СЛЕДСТВИЕ 15.11. Нека $\varphi : D \rightarrow \mathbb{R} \cup \{-\infty\}$ е плурисубхармонична функция в област $D \subseteq \mathbb{C}^n$, а $\psi : \varphi(D) \rightarrow \mathbb{R}$ е изпъкнала растяща функция от клас C^2 . Тогава $\psi \circ \varphi : D \rightarrow \mathbb{R}$ е плурисубхармонична функция в D .

Доказателство: Ако $\varphi \in C^2(D)$, то съгласно Лема 14.4 (ii) е в сила

$$H_z(\psi \circ \varphi, w) = \psi'(\varphi) H_z(\varphi, w) + \psi''(\varphi) \partial\varphi(w)|^2 \quad \text{за } \forall w \in \mathbb{C}^n.$$

Растящата функция ψ има $\psi' \geq 0$. Изпъкналостта на ψ гарантира, че $\psi'' \geq 0$. Следователно $H_z(\psi \circ \varphi, w) \geq 0$ и $\psi \circ \varphi : D \rightarrow \mathbb{R}$ е плурисубхармонична функция. В общия случай прилагаме Теорема 33 и апроксимираме φ с намаляваща редица $\{\varphi_m\}_{m=1}^\infty$ от гладки плурисубхармонични функции в D . Вече видяхме, че $\psi \circ \varphi_m : D \rightarrow \mathbb{R}$ са плурисубхармонични функции. Доколкото редицата $\{\varphi_m\}_{m=1}^\infty$ е намаляваща, а ψ е растяща непрекъсната функция, редицата $\{\psi \circ \varphi_m\}_{m=1}^\infty$ намалява и клони към $\psi \circ \varphi$. Оттук следва, че $\psi \circ \varphi : D \rightarrow \mathbb{R}$ е плурисубхармонична, Q.E.D.